

Asia: Ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Valoa Networks, Hervan datakeskus, Iin kunta (LVV-U/25822/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

lihin suunnitellaan n. 475 ha laajuiselle alueelle rakennettavaksi yhteensä viisi datakeskusta ja niitä tukevat muut toiminnot. Hanke liitetään Hervan sähköasemaan enintään neljällä 400 kV sähkölinjalla suoraan datakeskusalueen oman kytkin- ja sähköaseman kautta.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa on toteutettu mm. pesimälinnustoselvitys, linnuston muutonseurannat, kanalinthuselvitykset ja tullaan tekemään erillinen poroselvitys.

Hervan datakeskushanke sijoittuu pääosin talouskäytössä olevaan metsä- ja suoalueeseen, jossa esiintyy tavanomaista lajistoa sekä joitakin heikentyneitä tai paikallisesti arvokkaita luontotyyppejä. Hankkeen toteuttaminen aiheuttaa merkittävimmät luontovaikutukset rakentamisvaiheessa, jolloin laaja-alainen puuston ja kasvillisuuden poistaminen sekä maaperän muokkaus muuttavat alueen luonnonympäristön pysyvästi rakennetuksi ympäristöksi ja heikentävät paikallista biodiversiteettiä.

Vaikutukset eläimistöön kohdistuvat erityisesti elinympäristöjen häviämiseen, pirstoutumiseen sekä häiriöihin (mm. melu, liikenne), mikä voi johtaa lajien siirtymiseen alueelta. Erityisesti linnustoon ja suokohteiden lajistoon kohdistuu rakentamisaikaisia häiriövaikutuksia.

Suojelualueista merkittävin on Kivijärvensuon alue, joka rajautuu osin hankealueeseen ja jonka vesitalouteen sekä linnustoon kohdistuvat välilliset vaikutukset tulee huomioida huolellisesti. Lähimmän Natura 2000 -alueen osalta vaikutusten on alustavasti arvioitu olevan vähäisiä. Toiminnan aikaiset luontovaikutukset ovat rakentamisvaihetta vähäisempiä ja liittyvät pääasiassa jatkuvaan häiriöön, meluun sekä infrastruktuuriin, kuten voimajohtojen, mahdollisiin vaikutuksiin linnuston törmäysriskiin.

Kokonaisuutena hanke aiheuttaa paikallisesti merkittäviä, mutta alueellisesti rajautuvia luontovaikutuksia, joiden merkittävyys riippuu erityisesti vaikutusten kohdentumisesta suojelu- ja arvokohteisiin sekä toteutettavista lieventämistoimenpiteistä.

Hervan datakeskushankkeen yhteisvaikutukset muodostuvat pääosin yhdessä alueen muiden hankkeiden (mm. sähköasema, voimajohdot ja tuulivoimahankkeet) kanssa. Näiden hankkeiden kumulatiivinen vaikutus kohdistuu erityisesti elinympäristöjen pirstoutumiseen, luonnonalueiden vähenemiseen sekä ekologisten yhteyksien katkeamiseen. Yhteisvaikutukset voivat heikentää erityisesti linnuston, nisäkkäiden ja suolajiston elinolosuhteita laajemmalla alueella kuin yksittäinen hanke. Yhteisvaikutukset voivat olla yksittäistä hanketta merkittävämpiä, erityisesti jos ne kohdistuvat herkkiin luontokohteisiin. Vaikutusten merkittävyys riippuu hankkeiden ajoittumisesta, sijoittumisesta sekä lieventämistoimien tehokkuudesta, minkä vuoksi kokonaisvaikutusten arviointi on keskeistä.

Luontovaikutusten lieventämisen tulisi perustua vaikutusten tunnistamiseen sekä suunnitteluratkaisuihin, joilla vältetään ja vähennetään haittoja. Keskeisiä toimenpiteitä ovat rakentamisen ajoittaminen luontoherkkien ajanjaksojen (esim. lintujen pesimäaika) ulkopuolelle sekä suojelualueiden ja arvokkaiden elinympäristöjen huomiointi maankäytön suunnittelussa. Lisäksi vaikutuksia tulisi ehkäistä melun, pölyn ja valumavesien hallinnalla.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hanke aiheuttaa vaikutuksia rakentamisvaiheessa, jolloin metsä- ja suoalueita muuttuu pysyvästi ja elinympäristöjä häviää tai pirstoutuu. Tämä voi johtaa lajiston siirtymiseen, erityisesti linnuston häiriintymiseen sekä eläinten kulkureittien katkeamiseen. Lisäksi syntyy häiriövaikutuksia. Toiminnan aikana vaikutukset ovat pääosin vähäisempiä, mutta liittyvät mm. meluun, valaistukseen ja mahdollisiin estevaikutuksiin. Hankkeen vaikutuksia tulisi tarkastella yhdessä alueen muiden hankkeiden kanssa. Yhteisvaikutukset voivat kohdistua erityisesti luonnon monimuotoisuuteen ja eläinten elinympäristöihin. Luontovaikutuksia voidaan vähentää suunnitteluratkaisuilla ja rakentamisen ohjauksella.

Nina Peuhkuri

Operatiivinen päällikkö, johtava tutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 06.07.2026 klo 11:03:19.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi: